

АПМА МАТЕР

СТОПАНСКА АКАДЕМИЯ "Д. А. ЦЕНОВ" - СВИЩОВ

год. XXXIII, бр. 4, юни-юли 2025 г.

ЗАВЪРШИ ВИПУСК '2025

Абсолвентите на Стопанска академия „Димитър А. Ценов“ успешно положили държавните си изпити и защитили дипломните си работи, което бе заключителния етап от обучението им в ОКС „бакалавър“ и ОКС „магистър“.

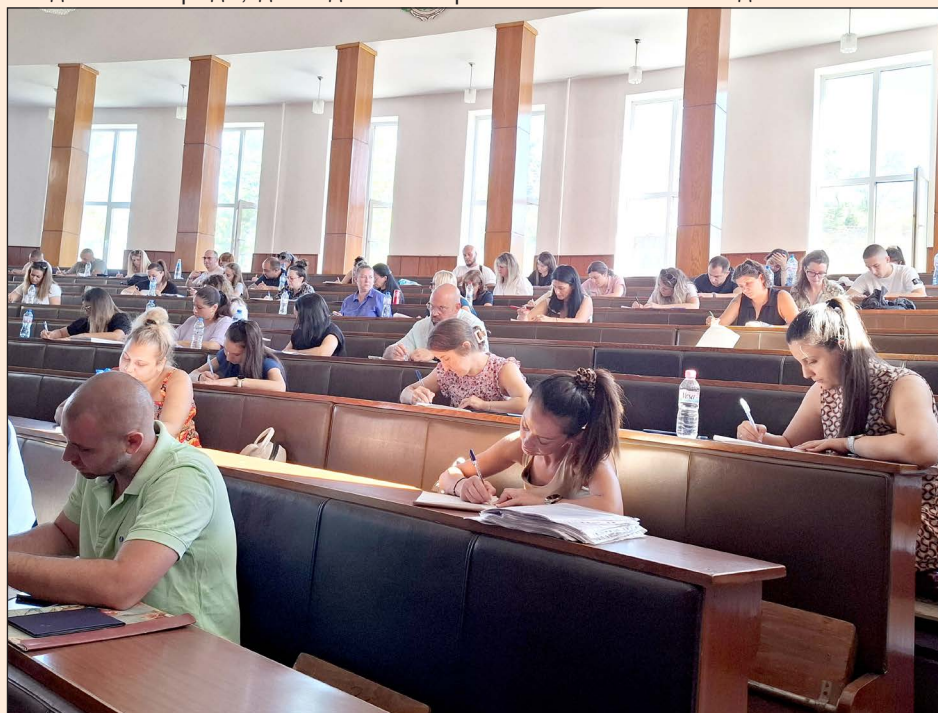
Изпитните варианти за бакалаврите бяха изтеглени от студенти в самите аудитории по различните 17 специалности. По-голямата част от студентите се явиха присъствено на държавния си изпит (на 30 юни и 1 юли), но имаше и такива, които избраха дистанционния вариант и се явиха онлайн в реално време паралелно със своите колеги в залите.

Випуск 2025 година е вторият поред в историята на Свищовската академия, чието обучение започна в условията на пандемията от COVID-19. Въпреки предизвикателствата, студентите и преподавателите успешно адаптираха учеб-

ния процес и успяха да възстановят нормалната академична среда, до-

проведоха държавните изпити и защитите на дипломни работи за за-

към по-добрата си професионална реализация. Част от дипломантите из-

казвайки устойчивостта и ангажираността си към качественото висше образование.

На 2 и 3 юли 2025 г. се

вършаване на магистърска степен. Стотици магистри успешно положили финалните си изпити и направиха важна крачка

браха да завършат своето обучение чрез защита на дипломна работа, представяйки разработки по актуални и приложими

теми от сферата на икономиката, администрацията и управлението. Други предпочетоха формата на държавен изпит, демонстрирайки задълбочени знания по изучаваните дисциплини. Завършили те магистри вече могат да преминат към следващ етап от своето професионално развитие – с валидирана квалификация и призната образователно-квалификационна степен, придобита в едно от утвърдените висши училища в България.

След успешно преминатите държавни изпити и защити на дипломни работи, абсолвентите от ОКС „бакалавър“ и ОКС „магистър“ ще получат своите дипломи официално в края на годината и ще се присъединят към над 150-хилядната общност от възпитаници на СА „Д. А. Ценов“, намерили професионална реализация в различни сфери на публичния и частния сектор в страната и в чужбина.

Свищовската академия проведе първия единен приеман изпит по математика

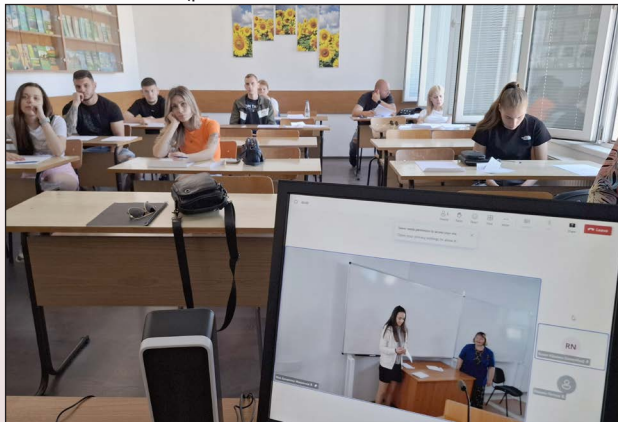
Стопанска академия „Димитър А. Ценов“ проведе първия по рода си у нас единен приеман изпит по математика (ЕПИМ), инициран съвместно с УНСС, Икономически университет – Варна и Софийски университет „Св. Климент Охридски“. За първи път няколко университета в България обединиха усилията си координирано и по едно и също време да проведат единен приеман изпит по математика във формат на държавен зрелостен изпит за общообразователна подготовка. Резултатите от ЕПИМ могат да се използват за кандидатстване във висши училища, които предлагат обучение в професионалните направления „Икономика“ и „Администрация и управление“, с което се осигурява едновременно

гъвкавост и удобство както за кандидат-студентите, така и за университетите.

Изпитът в Свищовското висше училище се проведе на 15.06.2025 г. в аудитория 26 и на него се явиха девет кандидат-студенти от София, Плевен и Свищов. Изпитният вариант (№3) бе изтеглен от кандидат-студент в УНСС, в присъствието на гл. експерт по математика към МОН – д-р Маня Манева. Тегленето му бе излъчвано в реално време чрез видеовръзка в другите висши училища от инициативата за единния приеман изпит по математика.

Стартът на ЕПИМ в СА „Д. А. Ценов“ бе даден в присъствието на зам.-ректора доц. Здравко Любенов, пом.-ректора доц. Валентин Милинов, членовете на изпитната комисия – пре-

подавателите към катедра „Статистика и приложна математика“ доц. Маргарита Шопова (председател), доц. Пламен Петков (ръководи-

тел катедра), гл. ас. Владимир Кръстев, както и на ръководителя на отдел „Бакалавърско и магистърско обучение“ – Галя Тачева. Те пожелаха на кандидат-сту-

дентите да покажат най-доброто от себе си в областта на математиката – науката, която дава поглед към света и стои в основата на ло-

и контрол“ и „Аграрна икономика“.

Възстановяването на традиционните приемни изпити за водещите специалности с математика се реализира в духа на анонсираното от министъра на образованието и науката Красимир Вълчев засилване ролята на обучението по математика и повишаване на неговата тежест при приема в българските висши училища.

Проверката на изпитните материали бе извършена от междууниверситетска комисия от математици, а резултатът от изпита се признава като балообразуващ за всички специалности в ОКС „бакалавър“ на висши училища с обучение в професионалните направления „Икономика“ и „Администрация и управление“.

гическото и аналитичното мислене. Сред специалностите, посочени като първожелание от кандидатстващите с ЕПИМ в Свищов са „Финанси“, „Счетоводство

Академията приветства свои партньори за бележити годишнини

145 години българска статистика

Представител на катедра „Статистика и приложна математика“ – доц. Красимира

Славева, бе гост на честването на 145 години от създаването на статистическата институция в България. Сред специалните гости на тържествената церемония бяха Наталия Киселова – председател на 51-ото Народно събрание, генералният директор на Евростат, ръководителят на представителството на Европейската комисия за България, министри, зам.-министри, ръководители на дипломатически мисии.

Националният статистически институт е дългогодишен партньор, с който СА „Д. А. Ценов“ има Споразумение за сътрудничество и стратегическо парт-

ньорство. Като преподавател от катедрата, обучаваща студенти в спец. „Бизнес статистика и анализи“ и ръководител на МП „Статистическо бизнес консултиране“, в приветствието си доц. Славева изтъкна важната роля на НСИ за осигуряването на надеждна, разнообразна, детайлизирана и сравнима статистическа информация, отговаряща на общата рамка за качество според Кодекса на европейската статистическа практика. Тя връчи на председателя на НСИ – доц. Атанас Атанасов, поздравителен адрес от ректора на СА „Д. А. Ценов“ – доц. Марин Маринов, в който се подчертава, че „от първите преброявания на населението до съвременните дигитални платформи и отворени данни, НСИ неизменно демонстрира стремеж към иновации, точност и отговорност към обществото“. По време на честването бе отбелязано доброто партньорство с академичната общност и необходимостта от обучаване на кадри за националната статистическа система.

25 години Асоциация на застрахователните брокери в България

Деканът на факултет „Финанси“ – доц. Румен Ерусалимов, бе гост на честването на 25 г. на АЗББ – дългогодишен партньор на Академията. Като преподавател в първата за България застрахователна катедра, в приветствието си доц. Ерусалимов подчерта значимостта на Асоциацията за утвърждаване на добрите практики и повишаване на доверието в застрахователния сектор, и благодари за партньорството с Академията, което също бележи четвърт век. На церемонията доц. Ерусалимов връчи на председателя на УС на АЗББ – Румяна Бончева, поздравителен адрес, в който ректорът доц. Марин Маринов изразява признанието на академичното ръководство за това, че през изминалите години АЗББ доказва, че с професионализъм, прозрачност и етични стандарти може да се изгради

доверие в един толкова важен сектор като застраховането.

АЗББ е традиционен съорганизатор на ежегодно

провежданата в Свищовската академия конференция, в която среща си дават представителите на застрахователната и осигурителната гилдии в България.

Открити лекции

Катедра „Аграрна икономика“

организира публична лекция на тема „Предизвикателства и проблеми при

симостта на земеделската дейност от климатичните промени. Важен акцент бе

зърнопроизводството“ за своите студенти. Ръководителят на катедрата – доц. Елена Йорданова представи гост-лектора Тодор Тодоров – председател на ППОКЧС „Земеделец – 93“ с. Козловец, който е и докторант към катедрата.

Като земеделски производител с дългогодишен опит, Тодор Тодоров представи темата, разглеждайки съвременното състояние на аграрния сектор, особеностите на пазара, зави-

поставен върху аграрния мениджмънт в земеделската кооперация и необходимостта както от приемственост, така и от въвеждане на нова визия, иновации и съвременен мениджърски подход при управление във връзка с новите реалности. Публичната лекция предизвика интерес и въпроси, свързани с разглежданите проблеми и възможности пред зърнопроизводството в контекста на протичащите глобални промени.

организира и проведе откритата лекция на тема „Стрес на работното място и начин за справяне“ с гост-лектор доц. Петранка Чумпалова, д.м. – ръководител на катедра „Психиатрия и медицинска психология“ при Медицински университет – Плевен. На лекцията присъстваха студенти от МП „Бизнесадминистрация“, „Управление на човешките ресурси“, „Фирмен мениджмънт и контролинг“ и преподаватели от катедра „Мениджмънт“. Интересната и актуална проблематика на откритата лекция предизвика значителен интерес и сред представителите на академичната общност.

Лекцията откри доц. Ирена Емилова – ръководител на катедра „Мениджмънт“. Тя представи гост-лектора като експерт в областта на психиатрията и медицинската психология с дългогодишен професионален опит и акцентираща на факта, че планираната съвместна дейност е резултат от взаимодействието и партньор-

Катедра „Мениджмънт“

ството между Свищовската академия и Медицински университет – Плевен. По време на лекцията бяха разгледани актуални аспекти на стреса на работното място, неговото съществено влияние, както върху психичното, така и върху физическото здраве. От изложението стана ясно, че в краткосрочен план, стресът може да бъде мобилизиращ

и физически проблеми като нарушения на съня, проблеми с храносмилането и риск от развитие на сърдечно-съдови заболявания. Доц. Чумпалова, д.м. обясни, че за да се намали въздействието на стреса, трябва да се предприемат ефективни подходи за превенция и управление на стреса.

Като ръководител на катедрата-организатор, доц.

фактор, но в дългосрочен, особено, ако е хроничен, може да доведе до редица негативни последици. Тези последици включват психични разстройства като депресия, тревожност, както

Емилова благодари на доц. Чумпалова, д.м., за която бяха подготвени подарък и букет, а присъстващите студенти и преподаватели бурно аплодираха гост-лектора.

Смесена интензивна програма на Академията посрещна участници от седем държави

Смесена интензивна програма на тема „Смесените интензивни програми: равностойка и поглед към бъдещето“ координира и реализира Стопанска академия „Димитър А. Ценов“. В нея участваха 20 обучаеми от седем държави – преподаватели и служители на висши училища от университетския алианс KreativEU. Събитието, официално открито на 20 юни 2025 г. в град Пловдив, даде възможност на обучаемите да се „потопят в тайните“ на смесените интензивни програми.

В рамките на 5-дневен интензивен тренинг и с помощта на различни педагогически подходи бяха представени регулаторната рамка при смесените интензивни програми и възможните стратегии за тяхното планиране и организиране с оглед постигане на условията за легитимност и желаните резултати за всички заинтересовани страни. По време на тренинга бяха разгледани въпроси, свързани с управление на жизнения цикъл на смесените интензивни програми, планиране на събития през призмата на икономиката

на преживяванията и измерване на удовлетвореността.

среда за онлайн колаборация, активно взаимодействие с електронно

носно тематичната насоченост, обхвата, балансирането на програ-

Специално внимание бе отделено на провеждането на виртуалната част от смесените интензивни програми и стратегиите за повишаване на въвлечеността и ангажираността на участниците. Представен бе и геймифицираният електронен курс на Свищовската академия, разработен за целите на интензивната програма с цел осигуряване на

съдържание и създаване на образователни преживявания за обучаемите в рамките на виртуалната част от тренинга.

Интересен момент в програмата на събитието бе рефлексията на студенти, докторанти и персонал относно участието им в международна мобилност и смесени интензивни програми. Изказаните мнения и дадените препоръки от-

мата, активностите по време на физическата част и организацията на виртуалния компонент, бяха използвани както при идентифицирането и структурирането на показателите за измерване на удовлетвореността, така и при дизайна на бъдещи смесени интензивни програми.

Разделени в екипи, следвайки препоръките и обратната връзка за

минали смесени интензивни програми, обучаемите имаха възможност да проектират свое събитие, като предложат тема, приоритет, целева група, партньорство и роля на партньорите, описание на използвани педагогически методи и стратегии, очаквани резултати, период и място на провеждане на физическата част, период и среда за провеждане на виртуалната част.

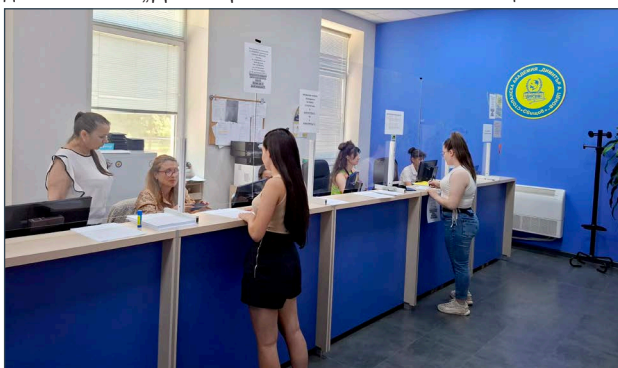
По време на физическата част, участниците в смесената интензивна програма се запознаха и с част от културно-историческото наследство на България. В културната програма на събитието бяха разгледани обекти, включени в индикативния списък на световното културно наследство на ЮНЕСКО.

Събитието бе официално закрито на 30 юни 2025 г., когато в рамките на виртуална сесия, обучаемите представиха стратегия за комуникация на разработената от тях смесена интензивна програма. Международният форум завърши с три готови за използване от университетски алианс KreativEU смесени интензивни програми.

Първият записан студент от 90-ия випуск избра спец. „Финанси“, платено обучение

Първите новоприети студенти в СА „Д. А. Ценов“

вители на катедрите, водещи съответните специалности.

потвърдиха своя избор на висше училище още в деня на обявяване на резултатите от първото класиране за Кандидатстудентска кампания '2025. След записването си те получиха своите заверени студентски книжки във Фронт офис „Обслужване на студенти“ от ръководители и предста-

Първият записал се студент е Мариела Радева от гр. Гулянци, обл. Плевен, избрала специалност „Финанси“ в задочна, платена форма на обучение.

През академичната 2025/2026 година Свищовското висше училище приема 90-ия си випуск. Обучението в ОКС „бакалавър“, субси-

дирано от държавата или финансирано от обучаемите, се осъществява в редовна, задочна и дистанционна форми. Високото качество на обучение, лидерските позиции на Академията в дистанционното обучение, социално ориентирани и едни от най-ниските в страната семестриални такси за обучение по държавна поръчка или в платена форма, ежегодно привличат все повече кандидат-студенти в Свищовската академия. Само през предходната учебна година две трети от новоприетите студенти са в платените форми на обучение.

Според предварително обявения график, за кандидат-студентите, избрали да се явят на конкурсен изпит, последната изпитна сесия ще се проведе на 13 септември 2025 г.

Публична лекция изнесе гост-преподавател от Полша

Гост-преподавател от Полша изнесе публична лекция пред свищовски студенти. Д-р Марек Шимански от Частен университет „Мерито“ в гр. Гданск представи темата „Защита от финансови акули в уставите на полските публични компании: видове, проявления и последици“.

На лекцията присъстваха студенти от различни курсове и специалности. Интересната тема предизвика множество въпроси и срещата завърши с дискусия.

Д-р Марек Шимански реализира мобилност с цел преподаване в Стопанска академия „Димитър А. Ценов“ по програма Еразъм+.

Наши студенти с призови места от „Млад икономист“

Свищовски студенти завоюваха призови отличия и в националния конкурс „Млад икономист 2025“, организиран от Съюза на икономистите в България. Тазгодишното, 21-о издание на конкурса, бе на тема „Креативността на младите хора в образованието и професионалния избор: моята визия за бъдещето“.

„Докторанти“ призовото трето място зае докторант Йордан Колев от докторска програма „Организация и управление извън сферата на материалното производство (публична администрация)“, развивана от катедра „Стратегическо планиране“.

Виктория и Йордан получиха своите грамо-

на българската икономика“.

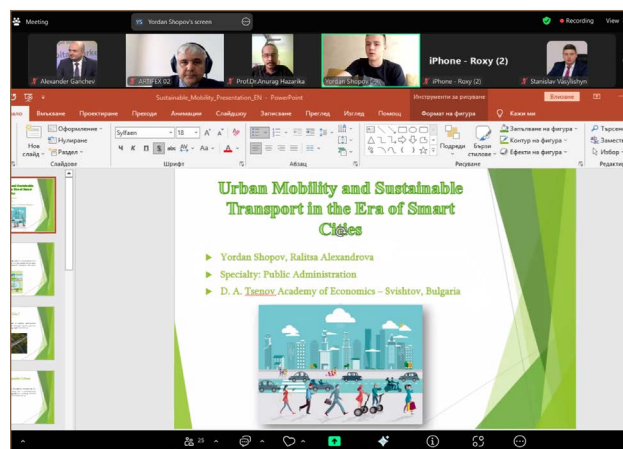
В категория „Студенти“, на второ място авторитетното жури класира третокурсничката от спец. „Финанси“ – Виктория Заркова. В категория

ти и парични награди на официална церемония в София, в присъствието на проф. Татяна Хубенова-Делисивкова – председател на Съюза на икономистите в България.

Свищовски студенти участваха в международен форум в Букурещ

Студенти от СА „Д. А. Ценов“ участваха в 9-ото издание на международния студентски симпозиум „Experience. Knowledge. Contemporary Challenges“, организиран от Университет „Артифекс“ – Букурещ, с подкрепата на Свищовското висше училище. Тазгодишната тема на научното събитие, което се състоя в румънската столица, бе „Dashboard of the Future – Reconfiguration of the Doctrines between Durability and Sustainability: Innovation, Opportunities, Risks“. Акцентът бе поставен върху бъдещето на устойчивото развитие, иновациите и баланса между издръжливостта и устойчивостта в икономиката.

Форумът, проведен в хибриден формат, бе открит и модеран от проф. Александру-Лучиян Манолеску – ректор на университета в Букурещ и „Доктор хонорис кауза“ на Свищовската академия. В него участваха млади изследователи от

Румъния, България, Молдова, Украйна и Индия.

Свищовската академия бе представена от: Цвета Сирашка (I курс, спец. „Управление на проекти“) с доклад на тема „Sustainable Development Project Management – A Catalyst for Smart Transformation of Cities“; Йордан Шопов (I курс, спец. „Публична администрация“) и Ралица Александрова (III курс, спец. „Публична администрация“) с изследване на тема „Urban Mobility and Sustainable

Transport in the Era of Smart Cities“; Любомир Любомиров и Димитър Митев (IV курс, спец. „Финанси“) с разработка на тема „Forecasting Financial Markets with KWIC Analysis and Foresight Models“; Ивайло Василев (I курс, спец. „Застраховане и социално дело“) с презентация на тема „Sustainable Transformation in Bulgaria's Insurance Sector“. В дискусиите се включи и Борис Йорданов, студент във втори курс на спец. „Счетоводство и контрол“.

Студенти от СА „Д. А. Ценов“ представят България на ЕКСПО 2025 в Япония

Студенти от Стопанска академия „Димитър А. Ценов“ са част от екипа, който представя България на престижното Световно изложение ЕКСПО 2025 в Осака, Япония. Българското участие във форума е организирано

иновациите и растежа, а свищовските студенти са сред официалните представители на страната ни в националния павилион. Вероника Пенева (спец. „Икономика на туризма“) и Янислав Петров (МП „Икономика и мениджмънт на туризма“) са сред подбраните млади посланици на България. Те активно посрещат и съпровождат международни гости и делегации на щандовете в българската експозиционна зона.

от Министерството на туризма с подкрепата на Министерството на

на ЕКСПО 2025 е „Проектиране на бъдещо общество за нашия живот“,

а това на българския павилион, в който представяме своя принос при решаването на глобалните предизвикателства, е „Еволюция с природата“. Павилионът на страната ни е разположен в една от най-престижните и ключови зони на изложението. Всеки посетител може да се потопи в невероятна атмосфера, където България представя своята история, култура, научни постижения и разкрива визията за бъдещето и своя потенциал.

В Световното изложение участват над 160 държави и организации. ЕКСПО 2025 ще продължи шест месеца и ще приключи на 13 октомври 2025 г., като се очакват над 28 милиона посетители. Българският павилион ще бъде отворен за публика 12 часа на ден, седем дни в седмицата, в продължение на 27 седмици.

Нов алумни клуб

Нов алумни клуб – „Лекоатлети и приятели“, основаха бивши възпитаници на Академията от различни поколения, за-

председател на Общото събрание на СА „Д. А. Ценов“ и състудент на част от участниците в срещата. Приветствие от името на

воювали над 120 медала от студентски първенства с техния треньор Костадин Коцев – преподавател по „Физическо възпитание и спорт“ (в периода 1976 – 2012 г.). В родната Алма Матер ги посрещна проф. Красимир Шишманов –

ръководството към учредителите на новия алумни клуб поднесе зам.-ректорът доц. Здравко Любенов. Проф. Шишманов удостои треньора Костадин Коцев с най-високото отличие – плакет за заслуги към Академията.